

Pojašnjenje o primjeni propisa

NEPOVLAŠTENI PODRIJETLO ROBE

– stjecanje, deklariranje i osporavanje

Sadržaj

1	ZAKONSKA OSNOVA za primjenu nepovlaštenog podrijetla u EU.....	2
2	PRAVILA STJECANJA PODRIJETLA.....	3
2.1	Cjelovito dobiveni proizvodi.....	3
2.2	Dostatna obrada ili prerada	4
2.3	Minimalni postupci.....	4
2.4	Neutralni elementi	5
2.5	Pribor, rezervni dijelovi ili alati.....	5
3	OBVEZE DEKLARANTA U CARINSKOM POSTUPKU – Deklariranje u carinskoj deklaraciji ..	6
4	DOKAZI O NEPOVLAŠTENOM PODRIJETLU - „Potvrda o podrijetlu robe“.....	6
4.1	U izvozu	6
4.2	U uvozu.....	6
5	PROVJERA DEKLARIRANOG NEPOVLAŠTENOG PODRIJETLA UKOLIKO POSTOJI SUMNJA U KRIVO DEKLARIRANJE.....	7
5.1	Postupanje kod sumnje u ispravnost deklarirane zemlje podrijetla.....	7
5.2	Zahtjev za dostavom dokumentacije – sumnja u deklariranu zemlju podrijetla	8
6	ČUVANJE ISPRAVA.....	9
7	Prilog - Upitnik uz Zahtjev za dostavom dokumentacije	10

Pojašnjenje o primjeni propisa

NEPOVLAŠTENI PODRIJETLO ROBE

– stjecanje, deklariranje i osporavanje

Za razliku od povlaštenih (preferencijalnih) pravila podrijetla čija je svrha primjena povlaštene stope carine za robu koja zadovoljava pravila stjecanja podrijetla i koju prati pravovaljani dokaz o povlaštenom podrijetlu robe, nepovlaštena pravila, kao što i samo ime kaže, ne služe za primjenu povlaštene stope već predstavljaju „ekonomsku“ nacionalnost robe i služe za pravilnu primjenu mjera trgovinske politike navedenih u čl. 59. Carinskog zakonika Unije¹. Isto se odnosi na npr.:

- antidampinške i kompenzacijske carine;
- uvozne i izvozne kvote za određene zemlje;
- embargo i druge zabrane ili ograničenja kojima su pogođene pojedine zemlje;
- izvozne poticaje u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i sl.

Nepovlaštena pravila koriste se i za razne druge potrebe kao npr. označavanje „Made in..“, javnu nabavu, razna financiranja projekata i sl. Nepovlaštena pravila podrijetla nisu međunarodno harmonizirana². Između ostalog države uvoznice primjenjuju ih i za primjenu trgovinske politike pri uvozu robe iz određenih zemalja. Kako pravila nisu harmonizirana tako svaka država propisuje svoja vlastita pravila stjecanje nepovlaštenog podrijetla i uvjete koji moraju biti zadovoljeni da bi se određena mjera trgovinske politike mogla primjenjivati.

1 ZAKONSKA OSNOVA za primjenu nepovlaštenog podrijetla u EU

Pravna osnova vezana uz EU nepovlaštena pravila podrijetla sadržana je u:

PRAVNI PROPIS	ČLANCI	ODREDBE O:
CZU	Čl. 59 - 61	Područje primjene, stjecanje i dokazivanje
DUCZU ³	Čl. 31 – 36 Prilog 22 – 01	Definicije cjelovitih i prerađenih proizvoda, minimalni postupci ... Uvodne napomene i lista pravila
PUCZU ⁴	Čl. 57 – 59 Prilog 22 – 14	Potvrda o podrijetlu (posebni nepovlašteni režimi), administrativna suradnja, naknadna provjera Obrazac potvrde za proizvode koji podliježu posebnim nepovlaštenim uvoznim režimima

¹ UREDBA (EU) br. 952/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije – Uredba (EU) br. 592/2013

² Treba istaknuti da kao dio višestranih trgovinskih pregovora u okviru GATT-a postoji intencija usklađivanja pravila o nepovlaštenom podrijetlu unutar Svjetske trgovinske organizacije (WTO) i isto je i dalje u tijeku.

³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/2015)

⁴ Provedbena uredba Komisije (EU) 2015/2447 od 24. studenoga 2015. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije

Predmetnim odredbama propisano je područje primjene, stjecanje i dokazivanje nepovlaštenog podrijetla i temeljem istih se za robu koja se uvozi u EU mora deklarirati nepovlašteno podrijetlo robe u carinskoj deklaraciji.

Kod izvoza robe u treće države, ukoliko je zbog potreba trgovine potrebno izdat dokaz o nepovlaštenom podrijetlu, isti će biti izdan na temelju pravila o stjecanju nepovlaštenog podrijetla u državi uvoznici robe ili temeljem svakog drugog načina koji identificira zemlju u kojoj je roba u potpunosti dobivena ili je na njoj obavljena posljednja značajna promjena (članak 61.(3) CZU).

2 PRAVILA STJECANJA PODRIJETLA

Za razliku od povlaštenog podrijetla, koje će imati samo ona roba koja zadovolji odredbe propisane konkretnim povlaštenim sporazumom, svaka roba koja se uvozi mora imati nepovlašteno podrijetlo.

Deklarant je u obvezi obratiti posebnu pažnju deklariranju zemlje podrijetla u situacijama kada je na određenu robu iz druge zemlje podrijetla propisana neka mjera trgovinske politike. Posebice u takvim situacijama deklarant mora provjeriti konkretna pravila stjecanja podrijetla za određeni tarifni broj robe koju uvozi i činjenicu da li su ista zadovoljena u deklariranoj zemlji podrijetla.

Roba će steći nepovlašteno podrijetlo određene zemlje ili teritorija ovisno je li roba:

- u cijelosti dobivena u zemlji ili teritoriju (članak 60.(1) CZU i članak 31. DUCZU) ili
- u slučajevima gdje se roba proizvodi u više od jedne zemlje ili teritorija, smatra se da potječe iz zemlje ili teritorija gdje je obavljena **"posljednja značajna, gospodarski opravdana obrada ili prerada, u poduzeću opremljenom za taj postupak, što rezultira izradom novog proizvoda ili predstavlja značajan stupanj izrade"** (članak 60.(2) CZU).

Ovdje je potrebno istaknuti da je člankom 33. DUCZU propisana odredba vezana uz izbjegavanje i to u kontekstu da se prerada ili obrada *ne može smatrati dostatnom* niti gospodarski opravdanom ako je svrha prerade ili obrade bila izbjegavanje odredbi koje se odnose na te proizvode iz određenih zemalja.

2.1 Cjelovito dobiveni proizvodi

Člankom 31. DUCZU definiran je pojam robe dobivene u cijelosti. Ovim se člankom navodi iscrpan popis robe koja je u cijelosti dobivena u jednoj zemlji ili teritoriju i to:

- (a) mineralni proizvodi koji su izvađeni u toj zemlji ili teritoriju;
- (b) biljni proizvodi uzgojeni i požnjeveni isključivo ondje;
- (c) žive životinje koje su ondje okoćene i uzgojene;
- (d) proizvodi od ondje uzgojenih živih životinja;
- (e) proizvodi koji su dobiveni lovom ili ribolovom ondje obavljenim;
- (f) proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi koje su plovila registrirana u predmetnoj zemlji ili teritoriju koja plove pod zastavom te zemlje ili teritorija izvadila iz mora izvan teritorijalnih voda bilo koje zemlje;
- (g) roba dobivena ili proizvedena na brodovima tvornicama od proizvoda navedenih pod točkom (f) podrijetlom iz te zemlje ili teritorija pod uvjetom da su brodovi tvornice registrirani u toj zemlji ili teritoriju i plove pod njezinom ili njegovom zastavom;
- (h) proizvodi izvađeni s morskog dna ili podzemlja izvan teritorijalnih voda pod uvjetom da ta zemlja ili teritorij ima isključivo pravo na eksploataciju tog dna ili podzemlja;

- (i) otpad i otpadni materijal nastali slijedom proizvodnih postupaka te rabljeni proizvodi ako su ondje prikupljeni i namijenjeni samo za recikliranje sirovina;
- (j) roba ondje proizvedena isključivo od proizvoda koji su navedeni pod točkama (a) do (i).

2.2 Dostatna obrada ili prerada

Članak 61. (2) CZU propisuje da u slučajevima gdje se roba proizvodi u više od jedne zemlje ili teritorija, smatra se da potječe iz zemlje ili teritorija gdje je obavljena **"posljednja značajna, gospodarski opravdana obrada ili prerada, u poduzeću opremljenom za taj postupak, što rezultira izradom novog proizvoda ili predstavlja značajan stupanj izrade"**

Nadalje članak 32. DUCZU propisuje da se smatra da je na robi navedenoj u **prilogu 22-01 DUCZU** obavljena posljednja bitna gospodarski opravdana obrada ili prerada u zemlji ili teritoriju na kojem se ispunjavaju pravila utvrđena u tom prilogu ili koja se utvrđuje na temelju tog Priloga.

Isto znači da je za robu navedenu u prilogu 22-01 DUCZU zadovoljenje pravila u listi obrade ili prerade u zemlji koja je navedena kao zemlje podrijetla znači i automatsko zadovoljenje stjecanja podrijetla temeljem čl. 60. (2) CZU.

Općenito kriteriji posljednje bitne gospodarski opravdane obrade ili prerade navedeni u Prilogu 22-01 mogu se dokazati na slijedeća tri načina:

- promjenom tarifnog broja/podbroja;
- zadovoljenim pravilima iz popisa obrade ili prerade nad robom bez podrijetla;
- zadovoljenjem kriterija dodane vrijednosti.

Ukoliko se za konkretnu robu koja se uvozi i za koju postoji u Prilogu 22-01 navedeno pravilo koje zadovoljava posljednju gospodarski opravdanu obradu ili preradu, međutim ista nisu zadovoljena niti u jednoj zemlji u kojoj se vršila obrada ili prerada, potrebno je neovisno o istome utvrditi podrijetlo robe. U takvim situacijama potrebno je primijeniti tzv. **Preostala pravila** navedena u uvodnim napomenama uz svako poglavlje.

Za **proizvode koji nisu navedeni u prilogu 22-01**, tj. za robu koja se razvrstava u tarifni broj različit od tarifnih brojeva navedenih u Prilogu 22-01, opće je pravilo da se konzultiraju pravila navedena u stajalištu Europske komisije u pregovorima o harmonizaciji nepovlaštenih pravila podrijetla u okviru Svjetske trgovinske organizacije.

Predmetna pravila nalaze se na slijedećoj Internet adresi:

https://taxation-customs.ec.europa.eu/table-list-rules-conferring-non-preferential-origin-products-following-classification-cn_en i ista se primjenjuju sukladno napomenama uz iste koje se nalaze na slijedećoj Internet adresi:

https://taxation-customs.ec.europa.eu/introductory-notes-table-list-rules_en.

2.3 Minimalni postupci

Člankom 34. DUCZ propisani su postupci prerade ili obrade koji se neće smatrati bitnom, gospodarski opravdanom obradom ili preradom radi stjecanja podrijetla:

- a. postupci kojima se osigurava održavanje ispravnog stanja proizvoda tijekom prijevoza i skladištenja (provjetranje, rasprostiranje, sušenje, uklanjanje oštećenih dijelova i slični postupci) ili postupci olakšavanja otpreme ili prijevoza;

- b. jednostavni postupci koji se sastoje od uklanjanja prašine, prosijavanja, sortiranja, klasificiranja, slaganja, pranja, rasijecanja;
- c. promjena pakiranja te rastavljanje i ponovno sastavljanje pošiljaka, jednostavno pakiranje u staklenke, limenke, bočice, vreće, sanduke i kutije, pričvršćivanje na kartone ili daske i svi drugi jednostavni postupci pakiranja;
- d. pripremanje robe u setove ili komplete ili pripremanje za prodaju;
- e. dodavanje oznaka, natpisa i drugih razlikovnih obilježja na proizvode ili njihova pakiranja;
- f. jednostavno sklapanje dijelova kako bi se izradio cjelovit proizvod;
- g. rastavljanje ili promjena uporabe;
- h. kombinacija dvaju ili više postupaka navedenih u točkama (a) do (g).

2.4 Neutralni elementi

Člankom 36. DUCZU propisano je da kako bi se utvrdilo iz koje zemlje ili teritorija potječe roba da se ne uzima u obzir podrijetlo slijedećih elemenata:

- (a) energije i goriva;
- (b) postrojenja i opreme;
- (c) strojeva i alata;
- (d) materijala koji nisu uključeni u konačni sastav proizvoda niti su namijenjeni uključivanju.

Ujedno ukoliko se u skladu s općim pravilom 5 za tumačenje kombinirane nomenklature (KN) ambalažni materijal ili ambalaža za robu smatra dijelom proizvoda radi razvrstavanja, ne uzima se u obzir pri određivanju podrijetla, osim ako se pravilo u Prilogu 22-01 za predmetnu robu temelji na postotku dodane vrijednosti.

2.5 Pribor, rezervni dijelovi ili alati

Članak 36. DUCZU propisuje da se smatra da pribor, rezervni dijelovi ili alati dostavljeni s bilo kojom robom navedenom u odsjecima XVI., XVII. i XVIII. KN i koji su dio standardne opreme imaju isto podrijetlo kao ta roba. Ujedno i osnovni rezervni dijelovi za uporabu s bilo kojom robom navedenom u odsjecima XVI., XVII. i XVIII. KN prethodno puštenom u slobodni promet u Uniji imaju isto podrijetlo kao ta roba ako se ugradnjom osnovnih rezervnih dijelova u fazi proizvodnje nije promijenilo njihovo podrijetlo. Osnovni rezervni dijelovi predstavljaju dijelove koji su:

- (a) komponente bez kojih se ne može osigurati ispravan rad opreme, stroja, uređaja ili vozila koji su pušteni u slobodni promet i
- (b) svojstveni toj robi i
- (c) namijenjeni njezinom redovitom održavanju i zamjeni istovrsnih dijelova koji su se oštetili ili postali neupotrebljivi.

3 OBVEZE DEKLARANTA U CARINSKOM POSTUPKU – Deklariranje u carinskoj deklaraciji

Sukladno članku 15.(2) CZU, podnošenjem carinske deklaracije, bilo koja osoba koja je izravno ili neizravno uključena u ispunjavanje carinskih formalnosti ili u carinske provjere (uključujući carinskog zastupnika) odgovorna je za:

- točnost i potpunost informacija koje se navode u deklaraciji,
- vjerodostojnost, točnost i valjanost svih dokumenata koji se prilažu deklaraciji,
- ispunjenje svih obveza koje se odnose na stavljanje dotične robe u predmetni carinski postupak.

Početak primjene HRAIS2 F2 sustava uvedeno je odvojeno deklariranje zemlje nepovlaštenog od zemlje (grupe zemalja) povlaštenog podrijetla.

Isto je od velikog značaja u situacijama kada su za uvoz robe iz određene zemlje nepovlaštenog podrijetla propisane neke mjere trgovinske politike (primjerice antidampinška carina, carinske kvote, zabrane i ograničenja i sl.) a zemlja povlaštenog i nepovlaštenog podrijetla nisu istovjetne.

Za svaku robu koja se deklarira u HRAIS2 F2 sustavu obavezno je deklariranje zemlje nepovlaštenog podrijetla u Podatkovnom elementu (PE) 16 08 Zemlja podrijetla i to deklariranjem ISO alpha 2 šifre konkretne zemlje nepovlaštenog podrijetla.

Zemlja (grupa zemalja) povlaštenog podrijetla (statusa) deklarira se u PE 16 09 Zemlja povlaštenog podrijetla u situacijama kada deklarant u PE 14 11 Povlastice traži primjenu povlaštene mjere na temelju podrijetla ili statusa robe carinske unije. Ako se PE 14 11 Povlastice zahtijeva povlašteno postupanje na temelju podrijetla deklarant deklarira zemlju povlaštenog podrijetla kako je označeno u dokazu o podrijetlu.

4 DOKAZI O NEPOVLAŠTENOM PODRIJETLU - „Potvrda o podrijetlu robe“

Kada govorimo o potvrdama o podrijetlu robe vezanim uz nepovlašteno podrijetlo moramo razlučiti izdavanje potvrda i podrijetlu u izvozu kao i prilaganje potvrda o podrijetlu u uvozu.

4.1 U izvozu

Kao dokaz o nepovlaštenom podrijetlu robe u izvozu izdaje se Potvrda o podrijetlu robe koju uobičajeno izdaju trgovinske ili gospodarske komore države izvoznice.

U Republici Hrvatskoj potvrdu o nepovlaštenom podrijetlu za robu koja se iz Republike Hrvatske izvozi u druge zemlje izdaje Hrvatska gospodarska komora i to temeljem pravila stjecanja podrijetla propisanih u istima. Podnošenje zahtjeva i izdavanje potvrde propisano je Pravilnikom o podnošenju zahtjeva i izdavanju potvrde o nepovlaštenom podrijetlu⁵.

Ukoliko zemlja uvoznica nema propisana nepovlaštena pravila stjecanja koje roba mora zadovoljiti pri uvozu u istu, HGK će izdat potvrdu temeljem informacija koje identificiraju zemlju kao zemlju u kojoj je roba u potpunosti dobivena ili je na njoj obavljena posljednja značajna promjena (čl. 61.(2) CZU).

4.2 U uvozu

Kod svakog uvoza robe u Uniju deklarant je u obvezi u PE 16 08 *Zemlja podrijetla* deklarirati zemlju nepovlaštenog podrijetla, međutim nije u obvezi prilagati dokaz o istome u smislu potvrde o podrijetlu, osim pri uvozu određenih proizvoda, a za koje su uvedeni **određeni posebni uvozni režimi**. U takvim situacijama bit će propisana obveza prilaganja Potvrde o podrijetlu iz Priloga 22-14 PUCZU.

⁵ Narodne novine br. 53/2023

Člancima 57., 58. i 59. PUCZU propisano je izdavanje, administrativna suradnja, dostavljanje informacija i naknadan provjera potvrda o podrijetlu koji podliježu posebnim uvoznim režimima i za koje TARIC kao uvjet traži prilaganje dokaza iz Priloga 22-14 PUCZU.

Ukoliko se tako priložen dokaz o podrijetlu šalje na naknadnu provjeru putem administrativne suradnje i odgovor na zahtjev za provjeru ne stigne u roku 6 mjeseci, članak 59. PUCZU propisao je da će carinski ured odbit primjenu posebnog nepovlaštenog uvoznog režima za predmetne proizvode.

U slučajevima gdje nije propisano obveza prilaganja potvrda o nepovlaštenom podrijetlu, carinska služba temeljem članka 61. CZU ima pravo tražiti prilaganje bilo koje dokumentacije neophodne za provjeru deklariranih elemenata.

Kod uvoza sve ostale robe, deklarant deklarira nepovlašteno podrijetlo, ali nije u obvezi prilagati potvrdu o podrijetlu, niti eventualno priložena potvrda izdana od gospodarske komore zemlje izvoznice otklanja eventualnu sumnju u vjerodostojnost deklariranog podrijetla. Isto iz razloga što država izvoznica nije u obvezi primjenjivati propisana EU pravila o stjecanju nepovlaštenog podrijetla i nije ustanovljena administrativna suradnja za provjeru nepovlaštenog dokaza o podrijetlu kojim bi neka nadležna tijela zemlja izvoza provjeravala tako izdan dokaz o nepovlaštenom podrijetlu i to kako sa stanovišta vjerodostojnosti samog dokaza, tako i stjecanja nepovlaštenog podrijetla.

5 PROVJERA DEKLARIRANOG NEPOVLAŠTENOG PODRIJETLA UKOLIKO POSTOJI SUMNJA U KRIVO DEKLARIRANJE

Deklarant mora deklarirati nepovlašteno podrijetlo svih roba koje se uvoze u Uniju sukladno pravilima o stjecanju podrijetla propisanim čl. 59.-61. CZU i čl. 31.-36. i Prilogom 22-01 DUCZU.

Kod nepovlaštenog podrijetla (osim izuzetaka za primjenu kod posebnih uvoznih režima kada je istima uvjetovan uvoz prilaganjem potvrde o podrijetlu iz Priloga 22-14 PUCZU), nije propisana niti dogovorena administrativna suradnja kojom bi se izvršila provjera deklariranog podrijetla, već je člankom 61. CZU propisano da ukoliko carinska služba sumnja u vjerodostojnost priloženog dokaza o podrijetlu ima pravo tražiti svu ostalu dokumentaciju kojom bi se otklonila sumnja.

Vezano uz dokazivanje nepovlaštenog podrijetla robe, treba istaknuti da se u postupak eventualnog osporavanja i traženja dodatne dokumentacije treba ići samo u situacijama kada postoji opravdana sumnja u ispravnost i vjerodostojnost deklariranog nepovlaštenog podrijetla.

Ukoliko uvidom u robu i dokumentaciju ne postoji sumnja da je krivo deklarirano nepovlašteno podrijetlo te da eventualno ne postoji mogućnost izbjegavanja npr. antidampinške ili kompenzacijske carine, nema potrebe od deklaranta tražiti dodatnu dokumentaciju.

5.1 Postupanje kod sumnje u ispravnost deklarirane zemlje podrijetla

Samo u slučajevima da se uvidom u robu i/ili priloženu dokumentaciju utvrdi da postoji sumnja, od deklaranta se traži dokazivanje deklariranog podrijetla. Kao primjer možemo navesti slijedeće situacije koje ukazuju na mogućnost krivog deklariranja zemlje podrijetla:

- oznake na robi upućuju na drugo podrijetlo;
- isprave su izdane od tijela iz zemalja iz kojih postoji propisana antidampinška carina;
- roba se otprema iz zemlje za koju je propisana antidampinška stopa carine i dr.

Treba naglasiti da je teret dokazivanja na uvozniku jer je on taj koji ima korist od određenog posebnog tretmana, tj. eventualne ne primjene određenih mjera trgovinske politike na robu iz određene zemlje podrijetla te on mora i dokazati da je deklarirana zemlja podrijetla ispravno deklarirana. On je također

i u najboljoj poziciji kontaktirati dobavljača u trećoj zemlji uključujući i obvezu suradnje i prethodne provjere s dobavljačem pri pregovorima o nabavci robe i sklapanju komercijalnih ugovora.

Jasno je da točnu informaciju o tome da li je roba stekla nepovlašteno podrijetlo i zadovoljila propisane odredbe o stjecanju jedino može dati proizvođač robe kojem se uvoznik treba putem svog dobavljača obratiti ukoliko je potrebno dokazivati deklarirano podrijetlo. Ukoliko proizvođač ne želi direktno svom dobavljaču dati informacije o nabavci sirovina i stjecanju podrijetla (poslovna tajna), a carinski ured ima sumnju u deklarirano podrijetlo robe, moguće je da se proizvođač robe direktno obrati carinskoj službi koja je obvezna isto čuvati kao poslovnu tajnu.

Dokazi o preferencijalnom podrijetlu (EUR.1, EUR-MED, izjava o podrijetlu, izjava dobavljača...) nisu dokazi za nepovlašteno podrijetlo, tj. isti mogu biti jedan od popratnih dokumenata koje deklarant prilaže, ali nisu dostatni kod dokazivanja i otklanjanja sumnje. Isto iz razloga što se povlaštena i nepovlaštena pravila stjecanja podrijetla razlikuju, a razlikuje se i činjenica da je kod preferencijalnog podrijetla predviđena provjera dokaza (administrativna suradnja), dok kod nepovlaštenog isto nije predviđeno (osim za određene poljoprivredne proizvode).

Isto tako Potvrda o nepovlaštenom podrijetlu (osim kad je propisano i uvjetovano prilaganje potvrde o podrijetlu iz Priloga 22-14 PUCZU) nije dokaz da je deklarirano ispravno podrijetlo iz razloga što nije propisana administrativna suradnja niti postoji provjera vjerodostojnosti izdavanja predmetne potvrde.

Ukoliko postoji sumnja u krivo deklariranje nepovlaštenog podrijetla carinski ured će deklaranta temeljem članka 61.(2) CZU uputiti u konkretne razloge sumnje, te mu dati mogućnost da svojom dokumentacijom dokaže da je u deklariranoj zemlji podrijetla obavljena posljednja gospodarski opravdana obrada ili prerada koja je dovela do novog proizvoda ili predstavljala bitnu fazu u proizvodnji proizvoda, tj. da je zadovoljeno (ukoliko je za konkretni tarifni broj propisano) pravilo iz Priloga 22-01 DUCZU.

Deklarantu će biti dan dostatan rok za dostavu dokumentacije. Roba može biti puštena uz privremeno završavanje deklaracije, ako je potrebno bit će uzeto dodatno jamstvo te će deklaracija biti privremeno završena.

Deklarant treba priložiti svu dokumentaciju koja mu je raspoloživa kao npr. računi, certifikati o kvaliteti, proizvodna dokumentacija, carinska dokumentacija zemlje izvoznice, poslovno dopisivanje i druge dokumente koji se tiču kako robe tako i zadovoljavanja propisanih pravila stjecanja podrijetla.

Ukoliko isto svojom dokumentacijom dokaže - sumnja je otklonjena i prihvaća se deklarirano podrijetlo, ukoliko pak deklarant ne odgovori ili ne uspije donesenom dokumentacijom dokazati da je ispravno deklarirao zemlju podrijetla u carinskoj deklaraciji, deklarirana zemlja podrijetla će se osporiti i primijenit će se zemlja podrijetla koja je predmet osnovane sumnje. Isto će deklarantu ili njegovom zastupniku biti obznanjeno putem **Zapisnika o osporavanju zemlje podrijetla**.

5.2 Zahtjev za dostavom dokumentacije – sumnja u deklariranu zemlju podrijetla

Kao što je prethodno navedeno ukoliko postoji opravdana sumnja u krivo deklariranje nepovlaštenog podrijetla Carinski ured će deklaranta/uvoznika uputiti u konkretne razloge te sumnje te mu dati do znanja da mora svojom dokumentacijom dokazati ispravnost deklarirane zemlje podrijetla na način da dokaže da je u istoj zadovoljeno pravilo stjecanja podrijetla.

Deklarantu mora biti omogućen dostatan rok za dostavu dokumentacije vodeći računa da postoje situacije kad ni dobavljač neće imati sve informacije i dokumente već će se o istom morati očitovati sam proizvođač robe.

U pisanom zahtjevu za dostavu dokumentacije preporučuje se da carinski ured, pored razloga za sumnju, deklarantu/uvozniku navede i konkretno pravilo stjecanja nepovlaštenog podrijetla iz liste pravila koja se primjenjuju na robu, a temeljem konkretnog tarifnog broja.

Ujedno uz pisani zahtjev dostavlja se i upitnik na hrvatskom i engleskom jeziku (prilog ovom dokumentu) koji treba popuniti sam proizvođač robe i koji će pomoći pri ocjeni da li je ispravno deklarirano podrijetlo robe. Pored popunjenog upitnika (na hrvatskom ili engleskom jeziku) deklarant treba priložiti i svu ostalu dokumentaciju koja može otkloniti sumnju i kojom će potkrijepiti navode u upitniku.

6 ČUVANJE ISPRAVA

U skladu s člankom 51. CZU, osoba na koju se to odnosi je dužna čuvati sve isprave i druge informacije vezane uz odnosnu deklaraciju najmanje tri godine i osigurati njihovu dostupnost carinskim tijelima u bilo kojem trenutku u svrhu carinskih provjera. Navedena odredba uključuje i obvezu čuvanja sve dokumentacije vezane uz deklariranje nepovlaštenog podrijetla.

7 Prilog - Upitnik uz Zahtjev za dostavom dokumentacije

Carinska deklaraciji MRN br. _____

Deklarant _____

Uvoznik _____

Podaci koji se odnose na podrijetlo robe:

1. Opis proizvoda: _____

2. Tarifna oznaka (minimalno 6 znamenaka): _____

3. Cijena EXW (franko tvornica): _____

4. Podrijetlo robe: _____

Kako ste utvrdili deklarirano podrijetlo robe?

Koji ste odredbe Carinskog zakonika Unije - Uredba EU br. 952/2013 i DELEGIRANE UREDBE KOMISIJE 2015/2446 koristili?

Molimo navedite sljedeće podatke koji se odnose na utvrđivanje podrijetla:

1. Detaljan opis proizvodnog procesa:

2. Je li ovaj proizvod proizveden u potpunosti od materijala koji su **u cijelosti dobiveni** u zemlji proizvodnje?

3. Ako ne, navedite sljedeće elemente:

a) Ukoliko se stjecanje podrijetla temelji na **promjeni tarifnog broja**, za svaki materijal ili sirovinu navedite:

- Podbroj u koji su razvrstane (6 znamenaka)
- Podrijetlo

b) Kada se utvrđivanje podrijetla temelji na **pravilu dodane vrijednosti**, treba navesti vrijednost najvažnijih komponenti koje nisu podrijetlom iz zemlje proizvodnje, što omogućuje provjeru zadovoljenja propisanog pravila.

c) Gdje se podrijetlo određuje **bilo koji drugi način**, detaljne informacije koje će dokazati da je pravilo stjecanja zadovoljeno.

Imajte na umu da dokazi o tim elementima mogu biti potrebni u kasnijoj fazi, uključujući kopije uvozne deklaracije, računi itd. Gdje gore navedene informacije treba držati povjerljivim, ovaj dokument može biti poslan natrag izravno carinskom uredu koji je odgovoran za provjeru deklariranog podrijetla na sljedećoj adresi: _____

Customs declaration MRN br. _____

Declarant _____

Importer _____

Information relating to the origin of the goods:

1. Description of the product: _____

2. Tariff classification (minimum 6 digits): _____

3. Ex-works price: _____

4. Origin: _____

How did you make the assessment of the declared origin of the product?

Which of the provisions in the Union Custom Code - Regulations (EU) No 952/2013 and Commission Delegated Regulation (EU) 2015/2446 have been applied?

Please provide the following information relating to the origin determination:

1. Detailed description of the production process:
2. Has this product been manufactured entirely from materials that were **wholly obtained** in the country of production?
3. If not, please provide the following elements:
 - a. Where the origin determination is based on a **change in tariff classification**, for each of the materials or components:
 - the sub-heading in which they are classified (6 digits)
 - the origin
 - b. Where the origin determination is based on a **value-added rule**, the value of the most important components not originating in the country of manufacture, allowing for the verification that the rule has been fulfilled.
 - c. Where origin is determined by any **other method**, detailed information allowing for the verification that the rule has been fulfilled.

Please note that evidence relating to these elements may be required at a later stage, including copies of import declarations, invoices etc.

Where the information above should be kept confidential, this document may be sent back directly to the customs office responsible for the verification of the declared origin at the following address:
